

ПЕРУ И БОЛИВИЯ

ЗЕМЯТА НА ИНКИТЕ, ЛАМИТЕ И ПИСКОТО

ТЕКСТ И СНИМКИ: ЗЛАТИНА ЙЕРЖАБКОВА

В представите на романтиците-авантюристи Перу и Боливия са страни, свързвани предимно с могъщата империя на войнствените инки. В действителност обликът на тези земи постепенно е започнал да се оформя под влиянието на значително по-стари култури. И спомените за тях, пощадени от времето, варварското отношение на конкискадорите, националните движения за независимост и политическите метежи, до днес предизвикват в сърцата на пътешествениците неописуемо възмущение и множество въпроси, на които човечеството засега не е способно да предложи категорични отговори.

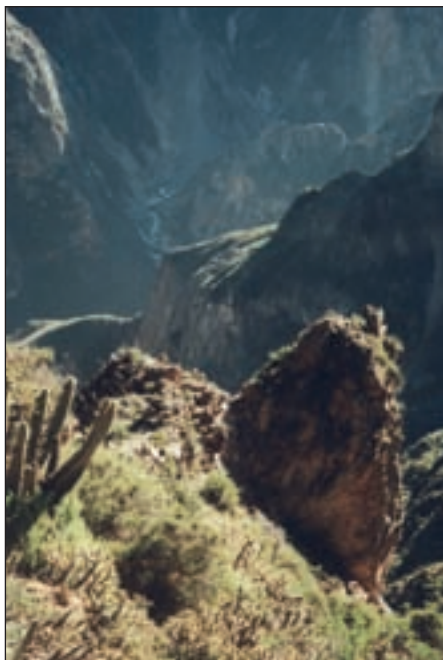
Три са основните забележителности, с които Перу привлича туристите: Мачу Пикчу, платото Наска и езерото Титикака, недалеч от което, на платото Алтиплано в Боливия се намира центърът на най-значимата прединкиска култура Тихуанаку. След почти 13 часов полет от Амстердам или 11 часов полет от Мадрид обаче като всеки страстен пътешественик искате да видите значително повече. За щастие тези места действително предлагат множество удивителни гледки – каньони, пустини, изключително разнообразна буйна расти-

телност, вирееща на фона на заснежени върхове на Андите. А редом с индианските паметници на културата ще ви впечатли и живописната обстановка на колониалните градчета със специфичната им архитектура модифицираща испанския ренесанс, стила мудехар и барокото, примесвайки ги с елементи от традицията на инките.

ПРАКТИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

Разходите за хотели и храна в крайна сметка също предразполагат към по-дълъг престой

в тези отдалечени краища на планетата. На цена между 8 и 12 долара на вечер ще си осигурите от приличен до доста хубав хотел – дори и с басейн. А богат и вкусен обед или вечеря по ресторантите ще ви струват между 2 и 7 долара. Евтин е и транспортът. Смелите натури могат да използват обикновените автобуси предназначени за местното население, които ще им струват около 2 долара на 100 км. Проблемът е, че пътуват препълнени, не спазват разписание и не са особено чисти. А и ако държите на по-голяма сигурност

за багажа си, може да препочетете туристическата класа. Тя е около 2-3 пъти поскъпа, но ще ви осигури удобство и спокойствие, нерядко включва услугите на екскурзовод, почивка за обед, както и превоз с кушетки за по-дългите нощни преходи. Престъпността в централните на големите градове, особено около пазарите и гарите е сравнително голяма. За да се намали рискът от ограбване на туристите, агенциите предпочитат да качват гостите директно от хотелите или изпращат таксите, с които ги извозват до специализирани автогари. Наемането на частен автобус за групата е излишен лукс. Осигуряването на постоянен екскурзовод също не е необходимост – или поне след първите няколко дена, които са достатъчни, за да се ориентирате в обстановката,

губи смисъла си. Освен това услугите, които един такъв гид ще ви предложи, обикновено не са специализирани – за разлика от тези на екскурзоводите, които ще наемете по обектите, целта на вашето пътуване до тази част на планетата.

ПО БРЕГОВЕТЕ НА ПАСИФИКА

В Лима, столицата на Перу, разположена на брега Тихия океан, пристигахме в късния следобед. Към хотела ни откарва автобус поръчан предварително от нашия екскурзовод - такситата от летището са на тройно по-висока цена от нормалната (която е около 1 сол на км., т.е. приблизително 1/3 от долара). Настаняваме се в скромен хотел в Мирафлорес, един от хубавите и безопасни квартали на Лима.

Разполагаме с ден да се свържем от пътуването. Затруднения ни създават седемчасовата часова разлика (спрямо Централна Европа) и огромната влажност на въздуха - мъглата, издигаща се от океана покрива Мирафлорес до 2 часа след обяд. Знаем, че по време на престоя си тук ще трябва още да свикваме и със сушата в пустинята, и с голямата надморска височина в Андите. Избрали сме поне подходящ сезон за пътуването си до областите под екватора. В края на април и началото на май дъждовният период е приключил. Температурите са между 20 и 30 градуса и с изключение на дните, прекарани в тропическия лес, времето през целия ни престой в Южна Америка е сухо.

След кратка разходка в градините над плажовете на Пацифика се отправяме към сърцето Лима, площад Армас, около който са съсредоточени колониални сгради от 16 век, президентският дворец и катедралата, в която е погребан Франческо Писаро, основателят на Лима (или т.н. Град на Кралете, Ciudad de los Reyes), конкискаторът, който след победата си над вождата на инките Атахуалпа е назначен за губернатор на завзетите от Испанската корона земи.

Не пропускаме да посетим най-голямата забележителност на града, манастира при църквата Сан Франциско (1546-1672), привличащ вниманието на туристите предимно със своите катакомби, използвани столетия наред (до началото на 19 век) като централно гробище на Лима. Освен интересното художествено оформление на някои от костите в катакомбите, манастирът впечатлява също със своята богата библиотека (над 25 000 тома и 6000 пергамента от периода между 15 и 18 век) и немалка колекция от картини от школата

на Рембранд. Специфична особеност са стенописите с изтрети лица на светии, чиито лик често е заменен от изображения на богати меценати на манастира. Преди да заминем за Писко, малък град, който в годините след колонизирането на империята на инките е имал не по-малки шансове да се превърне в административен център на новозавладените земи, се връщаме за последно в квартала Мирафлорес. Тук се намира полуразрушеното светилище Хуака Пуклана с едни от малкото съхранени пирамиди, които във времето от преди 1600 години са били разпръснати из цялата долина на днешна Лима. Смразява ни историята на откритите тук скелети на жертвени жени, на които липсват толкова пръсти на ръцете, колкото деца са родили.

От Писко, се отправяме към скалистите тихоокеански острови Балестас, поразяващи със своите нереални, проядени от морската вода арки и пещери. Природният резерват Балестас обаче е известен поради друга причина - обитаван е от корморани, пеликани, албатроси, чайки, пингвини и морски лъвове, които всеки от нас се опитва да улови с обективна си на фона на неземния пейзаж.

Пътят между сушата и Балестас минава покрай друг остров, на чийто склон преди повече от 700 години е издълбано изображение на тризъбец, съхранило се до днес в меката варовитата почва благодарение на специфичните метеорологични условия – на факта, че от тази страна на острова никога не духа вятър. Загадъчни остават целите, за които е служил. Вероятно е бил използван за ориентир в океана. Уфолозите допускат, че е служил за комуникация с извънземни цивилизации. Най-популярна обаче днес е хипотезата, че изображе-

нието представлява стилизиран кактус, растение, чиито халюциногенни свойства върховните свещеници са използвали при някои религиозни ритуали. Еднодневната екскурзия по бреговете на Тихия океан продължава по суша и ни отвежда към близкия пустинен полуостров Паракас, където се намират едни от най-големите пясъчни дюни в света, и преди всичко музеят на древна култура с тъждествено наименование, съществувала в периода от 750 год. пр. н.е. до 100 год. от н. е.

ТАЙНИТЕ НА ПЕРУ

В късния следобед потегляме към градчето Ика, в чиито предградия спираме в мачинактура за производство на вина и популярното местно спиртно питие от грозде, известно под названието писко. След подробна лекция за тяхното производство и дегустация на продуктите, собствениците ни предлагат на изключително ниска цена бутилки с различни видове писко, отличаващи се по своята сладост и гъстота.

Преди залез слънце успяваме да посетим и лагуната Хуакачина. Мястото е спокойно, тихо и сладникаво красиво. Над палмите, заобикалящи езерото, по което влюбени двойки плуват с лодки, се издига изгряващата луна и... огромни пясъчни дюни, по които любителите на спорта и бързите скорости се спускат със сноуборди. Несравнимо повече вълнение от това кичозно кътче в нас предизвиква вродената човешка слабост към всичко тайнствено и необяснимо, която събуждат легендите изпредени от Ерих фон Деникен покрай загадъчния произход и функцията на линиите и изображенията върху платото Наска. Срещата с тази мистерия ни очак-

ва в ранните часове на четвъртия ден от нашия престой в Перу. Излитаме с малки четириместни самолети. Пред очите ни се разкрива пресъхналата река на Наска и магистралата Пан Американа. Най-после съзираме и удивителните линии, напомнящи площадка за стартиране на самолети (или междупланетарни кораби?). През 1941 год. немската изследователка Мария Райхе открива тук на площ от около 20 кв.км общо над 1000 линии и повече 50 от фигури. Нашият пилот насочва вниманието ни към най-известните от тях: кита, маймуната, паяка, колибрието, кучето, папагала, птицата, патицата, ръцете, дървото... Припомня ни предположенията, че те са служили като астрономически или аграрен календар, но тези обяснения изглеждат недостатъчно приемливи предвид датиранието на изображенията към периода между 200 г. пр. н. е. и 700 г. н. е., съпоставено с факта, че са забележими единствено от птичи поглед и преди всичко с това, че една от фигурите представя образа на астронавт. Самата Наска е неголям град, преживяващ предимно от продажбата на керамика, произвеждана по техниките на старата култура, носеща същото име. Известна е и с добива на злато, което тук е евтино, но е и с малко карати. По-впечатляващ е начинът, по който благородният метал се отделя от пръстта. Местните използват свойствата на живака, който изливат в дворовете на къщите си в специални ями пълни с вода, в които изсипват и добития от златоносните реки в планините пясък. Обречените на бедност семейства са така непрестанно изложени на отровните изпарения на течния метал, докато под звуците на перуанската музика, децата им по цели дни се люлеят на дъски разположени върху обли, търкалящи се в ямите камъни. ■

